

ВІЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

69.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 5-го Сентября. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 5-go Września.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

В И Л Ъ Н А.

30-го Августа, въ Высочайшій день Тозименитства Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича, Великаго Князя Александра Николаевича, и рожденія Ея Императорскаго Высочества Великой Княгини Ольги Николаевны, въ 10 часовъ утра, Его Высочайшее Превосходительство Г. Виленскій Военный, Гродненскій, Минскій и Ковенскій Генераль-Губернаторъ, Генераль-Лейтенантъ, Теодоръ Яковлевичъ *Мирковичъ*, изволилъ принимать поздравленія Духовныхъ особъ, Гг. Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ и Дворянства. Послѣ того, все собраніе отправилось въ Придворную Александро-Невскую Церковь, гдѣ Высочайшеосвященнѣйшимъ *Иосифомъ*, Архіепископомъ Литовскимъ и Виленскимъ, совершена была Божественная Литургія и молебствіе, съ провозглашеніемъ многолѣтія Ихъ Императорскимъ Величествамъ и всему Августѣйшему Дому.

Въ это же время, въ Римско-Католической Капеллѣ, а также во всѣхъ другихъ храмахъ прочихъ исповѣданій, при многочисленномъ стеченіи народа, совершено было благодарственное молебствіе о здравіи и благоденствіи Великаго Монарха и всей Августѣйшей фамилии.

Вечеромъ городъ былъ иллюминованъ.

Санктпетербургъ, 31-го Августа.

Высочайшею Грамотою, 1-го Июля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Благовѣрнаго Великаго Князя Александра Невскаго, Генераль-Лейтенантъ *Вильсонъ*.

Его Королевское Высочество Принцъ Фридрихъ Нидерландскій изволилъ прибыть въ Штеттина, 26-го числа на почтовомъ пароходѣ *Прусскій Орелъ*.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O.

Dnia 30-go Sierpnia, w uroczystą rocznicę Imienia Jego Cesarskiej Wysokości Następcy Cesarzowicza i Wielkiego Xięcia Alexandra Nikolajewicza, oraz urodzin Jej Cesarskiej Wysokości Wielkiej Xiężny Olgi Nikolajowny, o godzinie 10-jej z rana, P. Wileński Wojenny, Grodzieski, Miński i Kowieński Jenerał-Gubernator, Jenerał-Porucznik Teodor *Mirkowicz*, przyjmował powinshawania Duchowieństwa, Wojennych i Cywilnych Urzędników tudzież Dworzaństwa. Następnie całe zgromadzenie udało się do Pałacowej Kaplicy Św. Alexandra Newskiego, gdzie przez Jaśnie Wielmożnego *Józefa*, Arcybiskupa Litewskiego i Wileńskiego, odprawiona była Msza Święta i dziękczynne modły, z odśpiewaniem hymnu o długie lata Ich Cesarskich Mości i całego Najjaśniejszego Domu.

W tymże czasie, w Katedrze Rzymsko-Katolickiej, jako też we wszystkich świątyniach innych wyznań, wśród licznie zgromadzonego ludu, odprawione były dziękczynne modły za zdrowie i pomysłność Wielkiego Mонарху i całej Najjaśniejszej Familii.

Wieczorem miasto było oświetlone.

St. Petersburg, 31-go Sierpnia.

Przez Najwyższy Dyplomata, 1-go Lipca, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Św. Prawowiernego Wielkiego Xięcia Alexandra Newskiego, Jenerał-Porucznik *Wilson*.

Jego Królewska Wysokość Xiąże Fryderyk Niderlandzki, dnia 26-go przybył tu ze Szczecina na pocztowym parostatku „*Orzeł Pruski*“.

Въ газетѣ Кавказъ пишутъ, что 30-го Іюля, въ 5 часовъ утра, къ общему сожалѣнію, скончался въ Тифлисѣ послѣ кратковременной болѣзни, тамошній Комендантъ, Генераль-Лейтенантъ А. К. *Бризеланъ-фонъ-Непмингъ*.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П Р У С С І Я.

Берлинъ, 30 Августа.

Его Величество Король предпринялъ путешествіе въ Италію, чрезъ южную Германію. На время отсутствія монарха, верховное управление государственными дѣлами возложено, королевскимъ повелѣніемъ отъ 20-го с. м., на Его Кор. Высочество принца Пруссаго. Сколько извѣстно до-сихъ поръ, Король отправился съ цѣлію посѣтить семейство принца Карла; о томъ же, посѣтитъ ли Его Величество панскія владѣнія и самый Римъ, еще ничего не слышно въ-наго.

— Астрономъ Энке обнаружилъ въ берлинскихъ газетахъ объ открытіи 13 Августа новой планеты г-мъ Гиндомъ въ Лондонѣ. Прежде открытой планетѣ присвоили имя *Hebe*, настоящей же *Iris*.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 27 Августа.

Третьяго дня вторично собрался совѣтъ министровъ, подъ предсѣдательствомъ графа Дюшателя. Полагаютъ, что совѣщаніе происходило объ италянскихъ дѣлахъ, въ особенности о происшествіяхъ въ Феррарѣ. Въ *Courrier Français* сообщаютъ, что австрійскій посолъ въ Парижѣ доставилъ французскому правительству ноту князя Меттерниха, въ которой изложены причины, заставившія рѣшиться занять Феррару и содержать тамъ въпродъ сильный австрійскій гарнизонъ. „На сію ноту, присовокупляютъ въ этой газетѣ, еще не послѣдовало протеста.“ Въ *Journal des Débats* о пяти помѣщена, въ началѣ сегодняшняго номера, статья объ италянскихъ дѣлахъ, въ отвѣтъ на нападенія двухъ оппозиціонныхъ газетъ, *Constitutionnel* и *Univers*, упрекавшихъ *Journal des Débats*, „что Папу выдаютъ Австрійцамъ“, что „объявленія этого журнала оскорбительны для Римскаго народа, и должны побудить самую жалкую націю взяться за оружіе.“ Эти обвиненія не препятствуютъ *Journal des Débats* повторять, что спасеніе Італіи заключается лишь въ умѣренности ея государей и народовъ.

— За вѣсколько предъ симъ дней разнесся въ высшемъ обществѣ слухъ, будто престарѣлый герцогъ Пакье намѣренъ отказаться отъ званія канцлера Франціи. Понесенные въ послѣднее время въ палатѣ перовъ труды истощили его силы такъ, что онъ рѣшился оставить службу. Преемникомъ его, съ давняго уже времени, почитаютъ графа Моле.

— Къ маршалу Себастиани, лишь только пріѣхалъ онъ вчера въ свой домъ, явились двое адъютантовъ Короля, съ извѣщеніемъ отъ имени Его Величества и Королевской фамилии соболѣзнованія, по случаю печальнаго происшествія съ его дочерью. Маркизь Шоазль-Праленъ, братъ умершаго герцога, и герцогъ Альбурфера, близкій родственникъ его, получивъ въ Гауфѣ извѣстіе о убійствѣ герцогини Праленъ, пріѣхали вчера въ Парижъ.

— Судъ палаты перовъ, созданный къ завтрашнему числу, по распоряженію канцлера отсроченъ до Понедѣльника, т. е. 30 с. м. Отсрочка сія послѣдовала по причинѣ вскрытія тѣла герцога Пралена. Гг. Орфила, Андраль, Луи-Руже и Тардье нашли въ тѣлѣ Пралена большое количество мышьяка, дѣйствовавшаго самымъ губительнымъ образомъ. Поврежденія брюшныхъ органовъ были такъ значительны, что медики удивились, какимъ образомъ герцогъ могъ столь долго бороться со смертію, принявъ такое количество яда. Внутренности тѣла отправлены въ Медицинское училище, для подробнѣйшаго изслѣдованія подъ наблюденіемъ г-на Орфила. Тѣло покойнаго вывезено было въ полночь изъ Люксембургскаго сада на Монпарнаское кладбище, и погребено тамъ въ совершенной тишинѣ, въ присутствіи свидѣтелей, требуемыхъ закономъ.

— Начальникъ полиціи, г-нъ Алларъ, былъ спрашиваемъ канцлеромъ палаты перовъ о томъ, какимъ образомъ герцогъ Праленъ могъ достать яду для отравленія себя? Г. Алларъ отвѣчалъ, что онъ ни на одну

W Gazecie *Kaukaz* donoszą, że d. 30-go Lipca, o godzinie 5-ój z rana, zakończył z żalem powszechnym w Tiflisie życie, po krótkiej słabości, Jenerał-Porucznik *Briseman-vou-Netting*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S I A.

Berlin, 30 sierpnia.

Jego Królewska Mość, Król Pruski, przedsięwziął podróż do Włoch, przez południowe Niemcy. Pod niebytność Monarchy, najwyższy zarząd państwa, mocą królewskiego rozkazu z d. 20 sierpnia, poruczony został Jego Królewskiej Wysokości Xięciu Pruskiemu. Ile dotąd wiadomo, Król udał się w celu odwiedzenia rodziny Xięcia Karola, ale nie jeszcze pewnego nie wiadomo, czy Jego Królewska Mość zwiedzi Państwo Kościelne i jego stolicę.

— Astronom Encke ogłasza w pismach Berlińskich o odkryciu dnia 13 sierpnia nowej planety, przez pana Hind, w Londynie. Przedtém odkrytej planecie nadano imię *Hebe*, téj zaś *Iris*.

F R A N C Y A.

Paryż, 27 sierpnia.

Onegdaj powtórnie zgromadzała się rada Ministrów pod prezydencją Hr. Duchatel. Sądzą, że narady tyczyły się spraw włoskich, a szczególnie wypadków w Ferrarze. W *Courrier Français* piszą, że Poseł austriacki w Paryżu wręczył rządowi francuzkiemu notę Xięcia Metternicha, gdzie wyłożone są przyczyny, które skłoniły Austryę do zajęcia Ferrary i utrzymywania w niej na przyszłość mocnej austriackiej załogi. „Przeciw téj nocie, dodają w tejże gazecie, jeszcze nie zaszła protestacya.“ W *Journal des Débats* znowu umieszczony jest, na czele dzisiejszego numeru, artykuł o sprawach włoskich, jako odpowiedź na zarzuty dwóch opozycyjnych gazet: *Constitutionnel* i *Univers*, zarzucających rządowi i dziennikowi *des Débats*, „że Papieża oddają w ręce Austriaków“, że ogłoszenia tego dziennika są krzywdzące dla ludu Rzymskiego, i muszą w końcu pobudzić najgodniejszy politywania naród, aby się wziął do oręża.“ Obwinienia tego rodzaju nie przeszkadzają bynajmniej dziennikowi *des Débats* powtarzać, że zbawienie Włoch, polega jedynie na umiarkowaniu ich monarchów i ludów.

— Od kilku dni krąży w wyższych towarzystwach pogłoska, jakoby sędziwy Xiążę Pasquier zamierzał złożyć swój urząd Kanclerza Francyi. Ostatnie prace sądowe w Izbie Parów, które Xięcia nadzwyczaj wysiłiły, miały go skłonić do tego zamiaru. Następcą po nim, jak już od lat wielu, mienią Hrabiego Molé.

— Marszałek Sebastiani, zaledwo wysiadł wczoraj w swoim hotelu, wnet otrzymał odwiedziny dwóch adjutantów Królewskich, przybyłych dla oświadczenia mu, w imieniu Króla i rodziny Królewskiej, współbolewania z powodu smutnego wypadku. Również, Margrabia Choisul-Praslin, brat Xięcia, i Xiążę Albufera, blizki krewny téj rodziny, dowiedziawszy się w Hadze o zamordowaniu Xiężny Praslin, przybyli wczoraj do Paryża.

— Sąd Parów był zwołany na dzień jutrzejszy, ale nowém zawiadomieniem Kanclerza odroczone został do Poniedziałku, d. 30-go, na godzinę 1-szą z południa. Zwłoka ta nastąpiła z powodu odbywania sekcyi ciała Xięcia Praslin PP. Orfila, Andral, Louis, Rouget i Tardieu znaleźli w ciele znaczną ilość arszeniku, który zrzadził okropne skutki. Uszkodzenia trzewów były tak wielkie, że doktorowie dziwili się, jak zmarły mógł tak długo pozostawać przy życiu, zażywszy taką masę trucizny. Trzewy przeniesione zostały do szkoły lekarskiej, dla odbycia ściślejszego rozbioru, pod kierunkiem P. Orfila. Ciało zaś, o północy, furgonem, sprowadzonym do ogrodu Luxemburskiego, w zupełnej ciszy wywiezione i pogrzebane zostało na cmentarzu Mont-Parnasse, w obec świadków, przez prawo wymaganych.

— P. Allard, naczelnik policji bezpieczeństwa, badany przez Kanclerza Izby Parów co do sposobu, jakim mógł Xiążę Praslin dostać środków do otrucia? stanowczo oświadczył, że Xięcia ani na sekundę nie spuszczał z oka,

секунду не переставала наблюдать за герцогомъ, и что онъ, во время такового наблюденія, не могъ принять яда. Согласно съ этимъ показали и полицейскіе служители, находившіеся для надзора за герцогомъ.

— При освидѣтельствованіи, еще при жизни тѣла герцога Пралена, учиненномъ 18-го с. м. Г. Старшимъ лейбъ-хирургомъ Пакье, и медиками Тардье, Канне, Симономъ и Буа-де Лури, въ присутствіи Королевскаго прокурора, оказалось на немъ восемь ранъ и поврежденій, изъ коихъ одна происходила отъ укушенія зубами, другая отъ оцарапанія ногтями, а прочія отъ сильныхъ ударовъ.

— По словамъ журнала *Patrie* на тѣлѣ герцогини Праленъ найдено слишкомъ тридцать тяжелыхъ ранъ, и многіе знаки ушибовъ и опухолей. Смерть ея послѣдовала въ слѣдствіе истеченія крови изъ головы и шеи. Однако кажется, что несчастная жертва, послѣ первыхъ ударовъ, копъ, какъ полагаютъ можно, нанесенныхъ ей были въ постель, долго еще жила, что убійца зажалъ ей ротъ, чтобы она не закричала, и что между ними происходила жестокая борьба.

— Одинъ изъ чиновниковъ французскаго посольства въ Мадридѣ прибылъ сюда вчера съ депешами, по видимому важными, потому что онъ тотчасъ отправлены были къ Г. Гизо.

— Возведенные въ кардинальскій санъ архіепископы Камбрейскій и Буржскій, отправились въ Римъ.

— 19-го с. м. пароходъ корветъ *Infernal* вышелъ изъ Тулона въ Тунисъ, на немъ отправились Французскій генеральный консулъ въ Тунисъ и первый министръ бел. Пароходъ этотъ присоединится къ находящейся близъ Туниса Французской эскадрѣ, состоящей изъ линейныхъ кораблей, одного парохода — фрегата и одного парохода — корвета. Говорятъ, что консулу поручено представить бею, чтобы онъ, для пользы торговли, приостановилъ выпускъ въ обращеніе бумажныхъ денегъ.

— Увѣряютъ, что правительство постановило, чтобы Бу-Маза, до нѣкотораго времени, остался во Франціи, потому что еще не рѣшено дать ему какое либо мѣсто въ Алжиріи.

— Девять арабскихъ начальниковъ, прибывшіе во Францію, отправились 20 с. м. изъ Марсели въ Алжирь.

28 Августа.

Король возвратился сегодня изъ замка Э, и вмѣстѣ съ своею фамиліею отправляется въ Севъ-Клу. Герцогъ Омальскій вчера еще прибылъ въ Тюльери, а по разрѣшеніи отъ бремени своей супруги, немедленно отправится въ Алжирь. О назначеніи его генераль-губернаторомъ будетъ обнародовано 1-го или 2-го Сентября.

— Сегодня за достовѣрное рассказывали, что Г. Кюньо-Гриденъ выходитъ изъ кабинета, и что на мѣсто его, министромъ торговли и земледѣлія назначенъ будетъ Г. Вите. Послѣ также слухи, что маршалъ Сультъ не будетъ уже предсѣдателемъ совѣта министровъ и что преемникомъ его будетъ Г. Гизо; многіе однако полагаютъ, что эти перемѣны, по случаю замѣшательства въ дѣлахъ Италіи и Испаніи, отложены до устройства этихъ дѣлъ. Неизвѣстно, еще будетъ ли Г. Гизо возведенъ въ графское или герцогское достоинство, тѣмъ болѣе, что онъ и самъ того не желаетъ. Говорятъ, что гр. Себастьяни получить титулъ герцога. Фамилія его — одна изъ древнѣйшихъ въ Корсикѣ, и нѣсколько сотъ лѣтъ пользуется правомъ присоединять къ своему имени прованскія дѣла Порты. Увѣряютъ также, что маркизъ Бетизи, лейтенистъ, недавно перешедшій на сторону царствующей династіи, будетъ назначенъ почетнымъ кавалеромъ герцогини Орлеанской, на мѣсто герцога Пралена.

— 20-го Сентября, въ Сен Кантенъ данъ будетъ общій избирательными членами реформы, на коемъ будутъ находиться: Гг. Одиллонъ-Барро, Вивіенъ, Камбасересъ и депутаты Эискаго департамента. Такой же общій имѣтъ происходить въ Лилль и Бордо.

— Герцогу Праленъ, при вступленіи въ бракъ съ графинею Себастьяни, былъ 21 годъ отъ роду, а графиня 18. Она еще прежде была помовлена за князя Фицджермса, но бракъ сей не состоялся по поводу возникшихъ недоразумѣній на счетъ не соответственности имѣній. Раздоры между герцогомъ и герцогинею существовали уже въ продолженіе нѣсколькихъ лѣтъ, и были всемъ извѣстны; но усилились еще болѣе съ того времени, когда въ домъ ихъ поступила дѣвица Люзи. По рассказамъ служителей, между герцогомъ

и же Хіагъ, przez ten czas, kiedy on (P. Allard) znajdował się w hotelu, otruc się nie mógł. Podobnież zeznania mieli uczynić ajenci policyjni, którzy tamże byli obecni.

— Z rewizyi, za życia jeszcze, na ciele Xięcia Praslin odbytej w d. 18 m. b. m. przez doktorów: Pasquier, pierwszego chirurga Królewskiego, Tardieu, Gannet, Simon i Boys de Loury, w obec prokuratora Królewskiego, okazało się, że Xięcę Praslin odniósł był osm zranień i skaleczeń, z których jedne pochodziły od ukąszenia, drugie od podrapania paznogciami, inne zaś od mocnego uderzenia.

— Według doniesienia w dzienniku *Patrie*, ciało Xięzny okryte było przeszło trzydziestu ciężkimi ranami, a oprócz tego, wielu śladami stłuczenia i nabrzmiałości. Mocny upływ krwi z głowy i szyi, śmierć jej przyśpieszył. Zdaje się jednak, że nieszczęśliwa ofiara, po pierwszych uderzeniach, które, jak się domyślać można, poniosła w łóżku, mając przytém przez mordercę zaciśnięte usta, aby jej głos nie był słyszany, długo jeszcze zostawało przy życiu, i że bardzo gwałtowna odbywała się walka.

— Jeden z urzędników, należących do poselstwa francuzkiego w Madrycie, przybył tu wczoraj z depeszami, jak się zdaje, ważnemi, gdyż natychmiast przesłane zostały do P. Guizot.

— Kardynałowie, Arcybiskupi: Kambrejski i z Bourges, wyjechali do Rzymu.

— Dnia 19-go b. m. korweta parowa *Infernal* wypłynęła z Tulonu do Tunetu, mając na swym pokładzie Konsula Jeneralnego francuzkiego w Tunecie i pierwszego Ministra Beja. Statek ten ma pozostać przy Tunecie, wraz z innymi tam będącymi statkami francuzkimi, t. j. 2-ma okrętami liniowymi, 1 fregatą parową i 1 korwetą parową. Konsul miał otrzymać zlecenie, aby Bejowi żywo przełożył potrzebę wstrzymania, w interesie handlu, wypuszczenia pieniędzy papierowych.

— Rząd miał postanowić, aby Bu-Maza do niejakiego czasu pozostał we Francyi, gdyż nie zdaje się jeszcze być rzeczą stosowną, iżby mu jaką posadę w Algieryi przeznaczyć.

— Dziewięciu Arabskich naczelników, którzy niedawno byli do Francyi przybyli, d. 20 b. m. odpłynęli z Marsylii do Algieru.

Dnia 28 sierpnia.

Król powrócił tu dziś z zamku Eu J. K. M. wyjeżdża ze swą rodziną do St. Cloud. Xięcę Aumale, który już wczoraj przybył do Tuileryi, wnet po mającém nastąpić za dni kilka, rozwiązaniu swęj małżonki, wyjedzie do Algieru. Nominacya jego na Jeneral-Gubernatora tęj osady ma być urzędownie ogłoszoną d. 1-go lub 2-go września.

— Dziś za rzecz pewną gloszono, że P. Cunin-Gridaine wychodzi niezwłocznie z gabinetu, i że jego miejsce w ministerstwie handlu i rolnictwa ma zająć P. Vitet. Mówiono także znowu i o tē, że Marszałek Soult ma niezawodnie złożyć prezydencyą rady Ministrów, i że go zastąpi P. Guizot; wielu atoli maie ma, że nominacya ta, od czasu zawikłania spraw we Włoszech i Hiszpanii, została odłożoną aż do zupełnego załatwienia tychże. Czy P. Guizot otrzyma zarazem godność Hrabiofską lub Xięęcą, nie wie ma pewnego, zwłaszcza, że i sam tego sobie nie życzy. Hrabia Sebastiani, ma otrzymać, jak gloszą, tytuł Xięęcęcy. Rodzina jego jest jedną z najdawniejszych w Korsyce, i od kilkuset lat ma prawo łączenia do swego nazwiska przydomku della Porta. Utrzymują także, iż Margrabia Bethizy, jeden z legitymistów, niedawno na stronę dynastyi lipcowej przeciagnionych, ma zostać mianowanym, w miejsce Xięcia Praslin, kawalerem honorowym Xięzny Orleanu.

— W d. 20 września ma być dana w St. Quentin wielka uczta reformy wyborczej. PP. Odillon Barrot, Vivien Cambaceres, Deputowani departamentu Aisne, mają się na nię znajdować. Takież uczty mają mieć miejsce w Lille i w Bordeaux.

— Xięcę Praslin, gdy się żenił z Hrabianką Sebastiani, miał lat 21, ona zaś lat 18. Kęka jej była już pierwsi przeznaczona Xięciu Fitzjames, ale z powodu nieporozumień względem stosunków majątkowych, związek ten nie przyszedł do skutku. Niezgoda między Xięciem i Xięzną istniała już od lat kilku, i powszechnie była wiadoma; wzmoęła się zaś jeszcze bardziej, gdy panna Luzy weszła do ich domu. Według opowiadania służących było, wiele burzliwych scen między Xięciem i jego małżonką. W mieszkaniu Xięzny znaleziono pewną liczbę papierów,

и его супругою часто происходили жаркія столкнове- ній. Въ комнатѣ герцогини нашли нѣкоторое число бумагъ, запечатанныхъ чернымъ сургучемъ; на кон- вертѣ находится слѣдующая собственноручная надпись герцогини: „Мужу моему, для вскрытія послѣ моей кончины.“ Эти бумаги представлены, президенту су- да перовъ. Нашли также записки герцогини, въ ко- торыхъ она описываетъ благополучные и несчастные годы своей супружеской жизни.

— Въ тотъ же самый часъ, когда герцогъ Праленъ умертвилъ свою супругу, кузнецъ въ Нелли хотѣлъ так- же убить свою жену, нанеши ей столь сильный ударъ молотомъ, что она упала на землю безъ чувствъ. На крикъ ея прибѣжали сосѣди и воспрепятствовали со- вершенію смертоубійства. Кузнецъ привезенъ въ па- рижскую тюрьму.

— Священникъ Іаковской церкви приготовилъ гер- цога Пралена къ смерти. Во вторникъ онъ находил- ся при немъ съ 9-ти до 11½ часовъ по полуночи, и возвратился къ нему въ 2 часу по полудни, чтобы со- вершить последнее елеопомазаніе. Когда священникъ уходилъ, больной взялъ его за руку и сказалъ: „Ахъ! какъ много хорошаго вы сдѣлали для меня!“

— Дѣвица Люзи вторично была допрашивана, по случаю найденныхъ писемъ къ ней герцога. По соб- ственному ея показанію, прозывается она Генриетта Люзи-Депортъ; родилась въ Парижѣ и имѣетъ 37 лѣтъ отъ роду. Въ домѣ герцога Пралена получала она какъ гувернантка 2,000 фр. въ годъ, столь и квар- тиру. Она поступила въ этотъ домъ 1-го Мая 1847 года, а 18 Іюля, герцогиня, отъѣзжая въ деревню, уволила ее. Случай этотъ сильно ее огорчилъ, пото- му что не имѣя состоянія и будучи ненавидима ста- рикомъ своимъ дѣдомъ, она видѣла предъ собою пла- чевную будущность, и хотя прискакала себѣ мѣсто у- чительницы въ пансіонѣ г-жи Лемеръ, на улицѣ Гар- лей, но отъ нее требовали аттестата въ хорошемъ по- веденіи отъ герцогини. Кажется, что требованіе гер- цога отъ своей супруги выдачи этого свидѣтельства, подало поводъ къ ужасному поступку.

— Въ Байоннѣ разнесся слухъ, что испанскій ге- нераль Кабрера ожидаемъ быть на берегахъ Валенсіи, куда, будто бы, и прибылъ дѣйствительно. Но вскорѣ послѣ пропешедшей тамъ высадки, былъ захваченъ и тотчасъ разстрѣлянъ.

29 Августа.

Король прибылъ вчера въ девятомъ часу изъ Па- рижа въ Сенъ-Клу.

— Англійскій кабинетный курьеръ проѣзжалъ вче- ра чрезъ Парижъ, съ депешами въ Римъ.

— Адъютантъ французскаго посольства въ Римѣ, мар- кизъ Латур-мабургъ, прибылъ сюда въ депешами отъ графа Росси.

— Министръ Тунисскаго бей, кавалеръ Руфо, при- былъ сюда съ важными порученіями.

— Говорятъ, что дѣти герцога Пралена намѣрены подать министру юстиціи прошеніе, чтобы имъ вмѣ- сто настоящей фамиліи, дозволено было присвоить фа- милию Шуазель-Себастиани. Герцогиня Праленъ, въ завѣщаніи своемъ, которое вчера было вскрыто су- дебнымъ порядкомъ, отказала значительныя суммы своему мужу, съ тѣмъ, чтобы дѣти ея воспитываемы были гувернерами а не гувернантками.

— Говорятъ, что противъ домашняго доктора фа- милии Праленъ, будетъ начатъ особенный процессъ, по подозрѣнію, что онъ помогъ герцогу отравить- ся. По описанію въ журналѣ *Commerce*, герцогъ о- кончилъ жизнь въ ужасныхъ мученіяхъ, не сказавши ни слова. Всѣ члены его тѣла до того скорчились, что трупъ его походилъ на дѣтскій; а черты лица такъ измѣнились, что едва можно было замѣтить въ нихъ человѣчскій образъ.

— Въ *Union Monarchique* сообщаютъ: По достовѣр- нымъ, какъ намъ кажется, извѣстіямъ, тонъ и пове- деніе дѣвицы Люзи при всѣхъ допросахъ были такого рода, что не лези допустить, чтобы она имѣла какія либо сношенія съ герцогомъ Праленомъ. Одно такое предположеніе производить въ ней негодованіе и до- саду. Говорятъ, что при одномъ допросѣ, оправдывая себя съ увлеченіемъ, она упала наконецъ на колѣни, призывая Бога въ свидѣтели своей невинности. Всѣ вообще думаютъ, что ея просвѣщенный и нѣсколько романичскій умъ, благородный образъ мыслей, плѣ- нительныя качества и красота, могли легко воспла- менить сердце герцога Пралена, отнюдь не сдѣлавъ ее соучастницею преступныхъ чувствованій.

чернымъ лакіемъ запечатанныхъ; на коперице находят- ся написъ власнорѣчный Хіэзны: „Do mego męża— do otworzenia po mojej śmierci.“ Пapiery te bez odpieczę- wania złożone zostały Prezesowi Sądu Parów. Znalezie- no także pamiętniki, pisane przez Хіэзну, w których opi- suje szczęśliwe, a następnie nieszczęśliwe lata swego mał- żeńskiego pożycia.

— Въ тѣй самой godzinie, gdy Хіэзе Praslin małżonk- swoję zamordował, kowal w Neuilly chciał także zab-ić swą żonę, uderzywszy ją tak silnie młotem, że bez zmy- słów padła na ziemię. Na krzyk jej nadbiegli sąsiedzi i przeszkodzili dopełnieniu zbrodni. Kowal przywieziony został do więzienia w Paryżu.

— Proboszcz kościoła św. Jakóba dysponował Хіэзи Praslin na śmierć. We Wtorek pozostał przy nim o- godz 9 do pół do 12 rano i powrócił do niego o godz. 2 po południu, aby mu udzielić ostatnie Namaszczenie. Gdy odechodził, chory jeszcze raz go wziął za rękę i rzekł: „O! jak wiele dobrego Pan mi uczyniłeś!“

— Panna Luzy była powtórnie przesłuchaną, z powo- du znalezionych do niej listów od Хіэца Praslin. Podług własnych jej zeznań, zowie się ona Henryka Luzy-De- sportes, urodziła się w Paryżu, i ma lat 37. W domu Хіэцтва Praslin, pobierała, jako guwernantka, dwa ty- siące franków rocznej płacy, przy wygodach życia i po- mieszkaniu. Dnia pierwszego maja przyjęła w tym domu obowiązki. Хіэзна oddaliła ją dnia 18 go lipca, właśnie kiedy mieli wyjeżdżać na wieś. Wypadek ten wiele ją miał zmartwić, gdyż nie mając żadnych funduszów i będąc przez swego podeszłego dziadka źle traktowaną, smutną przed sobą widziała przyszłość. Wprawdzie znalazła była miejsce na pensji żeńskiej u P. Lemaire, przy ulicy Harlay, ale wkrótce i ta институтorka zaczęła wymagać od niej złożenia świadectwa od Хіэзны Praslin, że jest niepo- szłakowanej konduity; inaczey bowiem, nie mogłaby dłużej zostawać w tych obowiązkach. Warunek ten, jak się zdaje, był Хіэциu, żądajacemu świadectwa takowego od Хіэзны, która wzbraniała się go wydać, powodem do okrutnego postępku.

— Wiść rozeszła się w Bajонnie, że Jenerał hiszpań- ski Cabrera oczekiwany był na brzegach Waleneyi, gdzie też rzeczywiście miał wylądować. Ale wkrótce po wylą- dowaniu pojmany, i natychmiast rozstrzelany został.

Dnia 29 sierpnia.

Крól przybył wczoraj wieczorem po godzinie 8-jej z Paryża do St. Cloud.

— Angielski goniec gabinetowy przejeżdżał wczoraj przez Paryż, udając się z депешами do Rzymu.

— Адъютантъ посольства французскаго въ Рzymie, Мар- грабия Latour-Maubourg, przybył tu z депешами od Ht. Rossi.

— Кавалер Ruffo, Minister Beja Tunetańskiego, przy- był tu z важными poleceniami.

— Дѣти Хіэца Praslin chcą, jak słyhać, zanieść prośbę do Ministra sprawiedliwości, o zamienienie ich nazwiska na Choiseul-Sebastiani. W znalezionym testa- mencie Хіэзны, który wczoraj sądownie został otworzony, miała też bardzo znaczne dla męża uczynić zapisy, z wa- runkiem atoli, iżby ich дѣти nie przez guwernantki, lecz przez nauczycieli były wychowywane.

— Слыhać, że przeciwko lekarzowi rodziny Хіэца Praslin ma być wytoczony szczegóły process, gdyż cięży na nim podejrzenie, iż dopomógł Хіэциu do otrucia się. Podług dziennika *Commerce*, Хіэзе miał zakończyć życie w najokropniejszych konwulsjach, nie wyrzekłszy ani sło- wa. Wszystkie jego członki tak były skurczone, iż zda- wało się, że ciało jego jest ciałem dziecięcia; również i rysy tak były zmienione, że ledwo jakieś podobieństwo do twarzy ludzkiej zachowały.

— W *Union Monarchique* czytamy: Według pewnych, jak nam się zdaje, wiadomości, postawa i zachowanie się panny Luzy we wszystkich przesłuchaniach, były tego ro- dzaju, że nie można przypuścić, aby miała mieć jakie związki z Хіэциem Praslin. Samo takie przypuszczenie wprawia ją w gniew i oburzenie. Opowiadają, że w cza- sie jednego przesłuchania, tłumacząc się z zapalem, upad- ła w końcu na kolana, wzywając Boga na świadka swęj nie- winności. Jakoż sądzą powszechnie, że jej światły i nie- co romansowy rozum, szlachetny sposób myślenia i ujmuj- ące przymioty i wdzięki, mogły łatwo zapalić serce Хіэца Praslin, nie uczyniwszy jej wcale współniczką występnych uczuć.

— Любопытство, возбужденное дъвицею Люзи, такъ велико, что директоръ одного лондонскаго учебнаго заведенія, предложилъ ей 25,000 фр. годичнаго жалованья, если она пожелаетъ имѣть у него чтеніе о французскомъ языкѣ и словесности.

— Въ *Journal du Havre* напечатано извѣстіе изъ Калькутты, отъ 25-го Іюня, что Англичане потерпѣли въ Лагорѣ сильное пораженіе. Кажется, губернаторъ Калькутты, отправившійся туда, погибъ въ экспедиціи, и сверхъ того погибло 250 офицеровъ. Въ Англіи не торопятся обнародованіемъ этихъ неблагоприятныхъ извѣстій, и даже никто не наложилъ траура по жертвамъ экспедиціи.

— Въ Цейлонскомъ *Times*, отъ 15-го Іюля, извѣщаютъ о возстаніи Китайцевъ, въ Кантонѣ, противъ Европейцевъ; въ слѣдствіе сего, консулы уже выѣхали изъ Кантона. Это извѣстіе, однако, не совсемъ вѣроятно, судя по письмамъ, относящимся къ тому же времени.

А н г л і я .

Лондонъ, 28 Августа.

Королева изъ Ардеверкинскаго замка, выѣзжаетъ часто въ горы, а принцъ Албертъ охотится за тетеревами. Впрочемъ мѣстопробываніе Королевы не весьма привлекательно. Озеро Лохъ-Лаганъ лежитъ въ пустынномъ мѣстѣ, среди дикихъ горъ и болотъ, а лежащій на берегу онаго замокъ, хотя небольшой, но хорошо построенный, окруженъ сосновымъ лѣсомъ, за которымъ тянутся обнаженные скалы.

— Сегодня прибылъ въ Ливерпуль пароходъ *Hybernia* съ поста-пакетами изъ Америки. Съ этимъ пароходомъ получены извѣстія изъ Бостона отъ 16-го, а изъ Галифакса отъ 18-го Августа. Тамъ послысь слухи, что генералъ Скоттъ наконецъ занялъ 17-го Іюля городъ Мексикку, не встрѣтивъ большаго сопротивленія, и имѣлъ только небольшую ошибку подъ Пенномъ, въ 8-ми миляхъ отъ Мексикки.

— Изъ Рио-Жанейро сообщаютъ, отъ 23-го Іюля, съ пароходомъ *Rattler*, о снятіи Англичанами блокады въ Ла-Платѣ.

— Контръ адмиралъ Горби, назначенный вмѣсто лорда Сеймура, начальникомъ английской эскадры на Тихомъ океанѣ, вскорѣ подниметъ свой флагъ на 84-хъ пушечномъ кораблѣ „Азія“ стоящемъ въ Ширнесѣ.

— Вчера было здѣсь совѣщаніе относительно собранія добровольныхъ приношеній для покупки дома Шекспира. На этомъ собраніи сообщено, что до сихъ поръ собрано уже 1,200 ф. ст. изъ конхъ, 820 ф. употреблено на покупку смежныхъ строеній.

И т а л і я .

Римъ, 15 Августа.

Въ слѣдствіе изданія папскаго циркуляра о внутреннемъ преобразованіи монастырей, учрежденная конгрегация кардиналовъ *de Statu regularium* написала другой циркуляръ ко всемъ епископамъ церковной области, заключающій вопросъ, отъ рѣшенія котораго зависитъ дальнѣйшее существованіе учреждений, подобныхъ монастырямъ. Епископы, въ епархіяхъ которыхъ находятся подобныя учрежденія, были приглашены упомянутою конгрегациею сообщить самыя точныя и самыя совѣстливыя свѣдѣнія касательно предложенныхъ имъ тринадцати вопросовъ. Въ одномъ изъ этихъ вопросовъ (пятомъ), конгрегация спрашиваетъ, пользуются ли монахи общимъ уваженіемъ, и дѣйствительно ли они полезны тому мѣсту, въ которомъ пребываютъ, или они пренебрегаютъ соблюденіемъ правилъ ордена, и тѣмъ самымъ лишаются уваженія; наконецъ, имѣтъ ли духовныхъ особъ, которыхъ непристойно ведутъ себя въ монастырѣ. Другимъ вопросомъ (шестымъ) спрашиваютъ, необходимы ли еще, или, по крайней мѣрѣ, полезны ли монастыри, въ которыхъ мало монаховъ, для жителей того мѣста, гдѣ они находятся, какъ, напримеръ, для приобщенія Святыхъ Тайнъ и для исповѣди; далѣе (въ восьмомъ вопросѣ), помогаетъ ли монастырское духовенство священникамъ, особенно въ обширныхъ приходахъ, въ обязанностяхъ духовныхъ пастырей и народныхъ наставниковъ; наконецъ (тринадцатый вопросъ), соблюдаютъ ли духовные обѣты нищенства.

— 10 числа вечеромъ, въ прибавленіи къ *Diario di Roma*, обнародована протестация феррарскаго легата,

— Ciekawość jaką wzbudza osoba panny Luzy, jest tak wielka, że dyrektor jednego zakładu naukowego w Londynie, ofiarował jej 25,000 fr. rocznej pensji, jeżeli zechce miewać u niego odczyty o języku i literaturze francuzkiej.

— W *Journal du Havre* czytamy wiadomość z Kalkuty pod d. 25 czerwca, że Anglicy ponieśli w Lahorze straszną klęskę. Zdaje się być rzeczą niewątpliwą że Gubernator Kalkuty, który się osobiscie na tej wyprawie znajdował, zginął w potyczce, a z nim wspót 250 oficerów. W Anglii nie spieszą z ogłoszeniem tych ni przyjemnych wiadomości i nawet nikt nie przywdział żaloby po ofiarach wyprawy.

— W *Times*, dzienniku wychodzącym na wyspie Cejlan, pod d. 15 lipca, donoszą o powstaniu Chińczyków, w Kantonie, przeciwko Europejczykom; w skutek tego, Konsulowie już opuścili Kanton. Wiadomość ta jednakże nie zupełnie jest wiarogodną, sążąc z listów, odnoszących się do tejże epoki.

А н г л і я .

Лондонъ, 28 сѣрпня.

Крѳлова odbywa częste wycieczki w góry, z Ardeverekin, siedliska Lorda Abercorn, gdzie się na kilka dni zatrzymała, a Xiążę Albert ciągle poluje na cietrzewie. Zresztą, miejsce pobytu Monarchini mało ma powabu. Loch Laggan jest postępnem jeziorem, odosobnionem, śród dzikich gór i bagnisk. Zamek zaś, tuż nad niem leżący, mały, ale dobrze zbudowany, opasują sosny, a dalęj jałowe góry, najeżone skalami granitu.

— Dzisiaj przybył do Liverpool parostatek *Hybernia*, z pocztą Amerykańską. Przywiózł on wiadomości z Bostonu po 16-ty, a z Halifax po 18-ty сѣрпня. Powszechnie tam biegła wieść, że Jeneral Scott zajął wreszeie 17 go lipca miasto Mexyk, nie doznawszy wielkiego oporu, gdyż musiał stoczyć tylko małą walkę pod Penon, o ośm mil od Mexyku.

— Wiadomości nadeszłe tu z Rio-Janeiro, pod datą 23-go lipca, przez parostatek *Rattler*, donoszą o zniesieniu ze strony Anglików blokady w La-Plata.

— Kontr-Admirał Horuby, został w miejsce Lorda Seymour, mianowany dowódcą eskadry angielskiej na morzu Spokojnem, i wkrótce wywiesi swą flagę w Scheerness, na pokładzie 84 działowego okrętu *Asya*.

— Wczoraj odbyło się tutaj zgromadzenie, w celu naradzenia się nad zbieraniem skłódki na zakupienie domu Szekspira. Na zgromadzeniu tém zawiadomiono, że zebrano dotychczas 1,200 f. szt., z których już użyto 820 na zakupienie okolicznych budowli.

В е о е н ъ .

Рzymъ, 15 сѣрпня.

W skutek Papiezkiego okólnika o wewnętrznej reorganizacji zakonów, z d. 17 czerwca, ustanowiona kongregacya Kardynałów *de Statu regularium*, wydała od siebie drugi okólnik do wszystkich Biskupów Kościelnego Państwa, zawierający pytania, od odpowiedzi na które zależy ma dalsze istnienie wielu instytucyi zakonnych. Biskupi, w których dyecezyach znajdujа się podobne zakłady, wezwani są, aby przestali rzeczonęj kongregacyi najdokładniejsze i najsumienniejsze objaśnienia, względem trzynastu podanych im zapytań. W jednym z nich, piątym z rzędu, Kongregacya zapytuje, czy zakonnicy posiadają szacunek publiczny i czy są rzeczywiście pożyteczni w miejscu swego pobytu, czyli też, przez rozwolnienie reguły i karności zakonnęj, utracili powagę moralną, a mianowicie, czy ten lub ów z pomiędzy duchownych, nie stał się powodem zgorszenia, zwłaszcza po za obrębem klasztoru? Drugie pytanie (szóste z rzędu) jest, azali klasztory, liczące mało zakonników, są jeszcze teraz nieodbitie potrzebne, a przynajmniej pożyteczne dla okolicznych mieszkańców, pod względem np. udzielania śś. Sakramentów, spowiedzi, i tym podobnych postug religijnych? Dalęj, w pytaniu ósmym, Kongregacya pragnie wiedzieć, czy duchowieństwo zakonne dopomaga świeckim plebanom, zwłaszcza w parafiach na zbyt obszernych, w pełnieniu obowiązków duchownych pasterzy i nauczycieli ludu; i nakoniec, w pytaniu 13-m, czy zakonnicy wypełniają ściśle śluby ubóstwa?

— Duia 10 wieczorem, w dodatku do *Diario di Roma* ogłoszona została protestacya Ferrarskiego Legata, Kardyna-

кардинала Чиакки, противъ мэры начальника австрійскаго гарнизона, графа Ауэрсберга, который приказалъ своимъ патрулямъ ходить по всемъ частямъ города, окружающимъ казармы, квартиры офицеровъ, замокъ и канцелярію коменданта крѣпости. Потомъ, въ редакцію *Journal des Débats* было доставлено изъ Болоньи письмо слѣдующаго содержания: „13 с. м., въ два часа по полудни, Австрійцы заняли всѣ караулы и заставы города Феррары, за исключеніемъ *Castello* (резиденціи кардинала-легата) и тюремъ. Многія фуры съ военными запасами прибыли изъ Понте-Лагорескуро въ крѣпость. Судовые мосты наведены на По, и, говорятъ, нѣсколько баталіоновъ готово перейти эту рѣку. Эти новости произвели въ Болоньи сильное волненіе.“

— Въ провинціи отправлены четыре инспектора національной гвардіи, для обезоруженія грегорианскихъ волонтеровъ и учрежденія національной гвардіи. Въ Римѣ начали строго разсматривать именныя списки національной гвардіи, и въ слѣдствіе сего получили увольненіе многія лица, исполнявшія уже службу. Баталіонамъ строжайше предписано не входить въ чужія территоріи; для каждаго баталіона назначена особая часть, предѣловъ которой не лзя переступать. Многія знатныя лица, въ числѣ которыхъ кардиналы: Май, Альтиери, Бофонди, а также бароны Винко и Пю-Граціоли, угощали гвардейцевъ. Присланныя отъ нихъ кушанья и напитки приняты были ими съ благодарностію, отъ нѣкоторыхъ же лицъ вовсе не приняты.

— Здѣсь распространяется слухъ, что Король Людовикъ-Филиппъ предложилъ доставить 10,000 ружей національной гвардіи; для совершеннаго вооруженія оной, необходимо 120,000 ружей.

— Въ Лорето, Мавратъ Флоренціи и Пизѣ предписаны торжественныя молебствія за избавленіе Папы отъ большой угрожающей ему опасности.

— Его Святѣйшество наслаждается нынѣ вожделѣннымъ здравіемъ. Изъ Флоренціи онъ выписалъ для себя арабскаго лошака, на коемъ будетъ прогуливаться для укрѣпленія своего здоровья. Гвардеецъ Росси, который привелъ сюда это благородное животное, привѣтствуемъ былъ повсюду римскимъ народонаселеніемъ съ радостію, которая обнаруживается при всякомъ случаѣ, напоминаящемъ чихъ возлюбленнаго Монарха. Здѣсь господствуетъ въ настоящее время такое спокойствіе и порядокъ, какихъ давно не было.

— Членомъ конгрегациі, для иностранныхъ духовныхъ дѣлъ, назначенъ достопочтенный и общепочитаемый кардиналъ Ориоли.

— Въ прелатурѣ послѣдовали слѣдующія перемѣны въ должностяхъ: монс. Риччи, настоящій делегатъ въ Чивитавеккіо, отправляется въ этомъ же качествѣ въ Анкону, на мѣсто монс. Русconi. Въ Камерино поспѣшно отправился монс. Жиро, такъ какъ тамъ вспыхнули смутенія, причиненныя, какъ говорятъ, движеніями противъ Іезуитовъ.

17 Августа.

Вчера въ полдень здѣшнее правительство было извѣщено, что Австрійцы формально заняли городъ Феррару и что кардиналъ-легатъ протестовалъ также противъ этой мэры; съ тѣмъ вмѣстѣ, австрійскій посланникъ, имѣвшій незадолго передъ тѣмъ аудіенцію у Его Святѣйшества, получилъ относящіяся къ этому дѣлу депеши. Папа совершенно одобрилъ поведеніе легата, и стате-секретаріатъ изготавить сегодня отъ себя протестацію. Можно вообразить, какое глубокое впечатлѣніе произведено здѣсь столь неожиданнымъ событіемъ.

— Французскій посланникъ, графъ Росси, имѣлъ вчера у Папы, вслѣдъ за посланникомъ австрійскимъ, особую аудіенцію, и, въ 2 часа, курьеръ повезъ отъ него въ Парижъ депеши. Вечеромъ была чрезвычайная конгрегациа кардиналовъ, подъ предсѣдательствомъ Его Святѣйшества.

— Иностранныя дипломаты неодобряютъ слишкомъ торопливаго протеста стате-секретаріата противъ появленія австрійскихъ войскъ въ городъ Феррару. При слѣланномъ въ отомъ отношеніи замѣненіи французскимъ посланникомъ, кардиналъ Ферретти, отвѣчалъ: „Это поведеніе можетъ быть не политическое, но естественное; я не дипломатъ, и имѣю собственныя свой взгляды, а дипломатамъ предоставляю ихъ собственныя.“

— Нынѣшнюю ночью должны выступить отсюда къ Анконѣ войска съ нѣсколькими орудіями. Передъ Анконою стоятъ три англійскіе липѣнные корабли.

наѣла Giacchi, противъ поступку начальника тамечной залоги австрійскіей, Hr. Auersperga, который заіецілъ своимъ patrolomъ краѣ по всьхъ частяхъ міста, прилеглыхъ козаромъ, кватеромъ офицеровъ, замкови и канцеларіи коменданта твирды. Тмечасемъ, до редакціи *Journal des Débats* прешано з Болоніи листъ наступячей трещи: „Дня 13 сирпня о годъ. 2-ѣй з полудня, Австрійцы заняли всьхъ одвачты и рогаки міста Феррары, выжавшы тько замекъ (*Castello*), резиденця кардинала Легата, яко тѣжъ вьзненія. Вьелка ілосѣ возовъ з аммуниця прьыбьла з Понте-Лагоскуро до твирды. Пьываюце мосты на чзѣлнгахъ, зарьучено на рече По, и повьдаюця, же кьлка баталіоновъ готуюця сь прьейсѣ прьезъ тѣ рѣку. Поголоски тѣ справьы въ Болоніи мочне вьзбурненіе.“

— На провинцы послано чьтѣрехъ Інспекторовъ гварды народowej, въ целу разбьоренія оьхотнѣковъ Грегорьянскихъ и урьядченія новѣй інстьтучы гварды народowej. Въ Рьымѣ зачѣто сьіеіе прьеглѣдаѣ пьсы гварды народowej, і въ skutku тѣго увольнѣно вьелѣ оьбъ, кьорѣ жузъ службѣ пѣлнѣы. Баталіономъ суьрово заьказано вьходьчь въ тѣррьторьумъ другьего; каьды баталіонъ ма собѣ оьзначонѣ једнѣ дьелнѣцѣ, і тѣй прьекрачѣаѣ му не вольно. Вьелѣ знакомьтѣхъ оьбъ, помьждь нѣмь кардиналовѣ: Май, Алтьери, Бофонди, оьрѣзъ Бароньвѣ Vinco і Pio Grazioli, одьзначьы сь оьпрѣемьосьця вьзглѣдомъ гвардысѣтовъ. Прьыслѣне одъ нѣхъ прьекѣашкь і чьлѣднѣкь гвардысѣтѣ прьыжѣлѣ зъ вьдѣчѣносьця, одъ інньхъ заѣ оьбъ нѣ прьыжѣлѣ вьчѣлѣ.

— Rozchodzi sь tu вьсѣѣ, же Krѣlъ Ludwіk-Fіlіpъ оьфарьовѣлъ прьыслѣаѣ 10,000 sztukъ бьронь дьла гварды народowej; до зупѣлнѣго јѣй узьбьоренія потрьба sztukъ 120,000.

— W Loreto, Maurata, Florencьy і Pizie, nakazano zostalѣ урьочьстѣ нѣбожѣнствѣ на подьзѣкованье Бьогу за оьвободѣнъя Папьѣа зъ вьелкьего нѣбезпѣчѣнъ-тѣва.

— Папьѣзъ чьесьы сьѣ тѣразъ нѣлѣпшѣмъ здравьемъ. Z Florencьy спьровѣдлѣтъ собѣ арабскьего муьла, на кьтѣорьмъ јѣждьчь замьыслѣ, дьла вьмочнѣнъя здравьа свѣго, прьывькьлѣго до тѣкього рьуху. Гвардысѣта сьлѣачекькь Rossi, кьтѣорь тѣ тѣ сьлѣачетнѣе зьвьрѣ прьыпрьовѣдлѣлъ, вьтѣаньы бьлъ вьсѣдѣчѣ прьезъ лѣднѣосѣ Рьымскѣа зъ радѣсьця, кьтѣорѣа прьы каьдѣй оьбьавьа сьѣ оьколѣчнѣосьця, skoro тѣа прьыпомьнѣа ukochanѣго Вьлѣдчѣа. Пауьѣе тѣу оьбѣенѣе тѣа спѣкѣоьнѣосѣ і порьядѣкъ, јакъ мѣже нѣгдь.

— Czлѣонькьомъ Конгрегьацьы до зѣагьраньчьнъхъ спьравъ kѣсьцьелнъхъ, мьаньovanьы zostalъ чьцьігодньы і повьсѣчѣнѣе szanьovanьы кардыналъ Orioli.

— W Prelaturѣ nastѣpьылѣ наступяюце зьмьаньы posadъ: Mons. Ricci, dotьчѣeчасьovьy Deleгатъ въ Civitavechia, udѣaje sьѣ въ тьмъ samьmъ чьаракѣтерѣ до Анкьоньы, і w мьѣсцье Mons. Rusconi. Do Camerino wьѣjechalъ спьѣсньнѣе Mons. Giraud, поньевѣжъ тамъ wьбьухьлѣ rozzrѣchьy, spьowьodowanѣe, јакъ мѣовья, прьезъ demonstrьацьe прьецьwь Іѣзуьтѣomъ.

Дня 17 сирпня.

Вѣзорѣ о полуднѣ, рѣадъ тѣтѣсцьы оьтрьмѣлъ вьадѣомьсѣ, же Австрійцы формальнѣе занялѣ мьаство Феррарѣ, і зѣо кардыналъ-Лѣгатъ протѣстовѣлъ повьтѣорнѣе прьецьwь тѣму кроьковькь; оько тѣго, Posѣлъ австрьаекькь, кьтѣорь нѣдавнѣо прьедѣтѣмъ мьалъ посътѣчанье у Јѣго Сьвьятѣоблѣвѣосьця, оьтрьмѣлъ тьчѣзѣаѣ сьѣ тѣй рѣчѣы дѣпѣсѣе. Папьѣзъ поchwьалѣтъ зупѣлнѣе посътѣпованье Legата, а Секьретарь Стану, зѣ своьѣй стьроньы, ма тѣкѣжѣ wьготѣовѣаѣ дьзсьаь дьругѣа протѣстѣацья wь імьенѣю Рьѣадѣу. Мѣожнѣа тѣлѣво wьобьрѣаѣ, јакъ гѣбьокье wьражѣнѣе справьытъ тѣа тѣкъ нѣспѣодьзѣаньы wьпадѣкъ.

— Францужкькь Posѣлъ, Hr. Rossi, мьалъ вѣзорѣ у Папьѣѣа, зарѣазъ по Posлѣ австрьаекькь, оьдѣдѣлнѣе посътѣчанье, і оь годьзнѣю 2-ѣй гоньѣцъ powьіозлѣ одъ нѣго дѣпѣсѣе до Парьѣа. Wьѣчѣорѣмъ зьгьромѣдлѣзѣа сьѣ надьзѣчѣзѣаньа Конгрегьацья кардыналѣовъ подъ прьезьдѣнцья Јѣго Сьвьятѣоблѣвѣосьця.

— Zѣагьраньчьнѣе дьпломѣацьы нѣ поchwьалѣю wьчѣлѣ зьбьлѣ поспьѣсньнѣе протѣстѣацьы Секьретарьату Стану прьецьwь ukazanью сьѣ Австрьаковъ wь мьѣсцье Феррарѣ. На учьзньонѣа wь тьмъ вьзглѣдѣю увагѣ Posла францужкькь, оьдѣповьѣдлѣлъ кардыналъ Ferretti: „Мѣожѣе посътѣпованье тѣо јѣстъ нѣеполѣтѣчѣнѣе, алѣ јѣстъ лѣгалнѣе; нѣе јѣстѣмъ јѣа дьпломѣатькькь, ма мѣоь вьлѣасьчьы спьосѣбъ посътѣпованьа, а дьпломѣатомъ zostѣwьаюмъ іхъ вьлѣаснѣы.“

— Дьзсьѣсцьѣй нѣocy маюця зьлѣдъ wьрѣсцьычѣ до Анкьоньы wьоьска зъ кьлѣку дьзѣлѣамь. Прьедъ Анкьонѣа стѣою тьрѣа англьскье оькрѣтѣ лѣнѣювѣе.

— Гр. Феррети, брат кардинала статс-секретаря, отправленъ съ важными депешами въ Неаполь.

ИСПАНИЯ.

Мадридъ, 10 Августа.

Въ журналъ *Heraldo* и полуофициальной газетъ *Correo* обнародовали сегодня слѣдующее: Официальныя предствленія министра внутреннихъ дѣлъ, Г. Бенавидеса, сдѣланныя имъ Королю, произвели благополучный результатъ: какъ Король такъ и Королева не противятся примиренію. Ея Величество обѣщала возвратиться въ Мадридъ 12-го числа, и тотчасъ на кабинетномъ совѣтѣ будетъ соображено окончательное улаженіе вопросовъ, причинившихъ сіе злополучное несогласіе.

— Того же числа, когда Король получилъ письмо съ подыдливою прокламаціею, присланъ былъ на имя генерала Серрано, по почтѣ, тяжелый пакетъ, съ надписью: въ собственныя руки, генералу Серрано. По полученіи его въ Санъ Илдефонсо, въ отсутствіе генерала, мать его и генералъ Росъ-де-Олано возымѣли подозрѣніе на счетъ пакета, въ слѣдствіе чего, разрѣзавъ осторожно нижнюю сторону оного, убѣдились, что подъ печатію помѣщенъ былъ препаратъ, который при вскрытіи воспламенился бы и скрывающій былъ бы опасно раненъ или и убитъ. Это покушеніе на жизнь генерала Серрано, произвело здѣсь большое впечатлѣніе.

— По распоряженію министерства финансовъ отъ 1 с. м., уничтожены все таможенныя линіи, весьма препятствовавшія промышленности и торговлѣ внутри страны, а вмѣсто ихъ учреждены будутъ двѣ линіи: одна на самыхъ границахъ и берегахъ страны, а другая для наблюденія за первою, въ разстояніи 5 испанскихъ миль отъ оной. Товары, которые успѣютъ пройти чрезъ эту таможенную пограничную черту, видѣть уже не будутъ задерживаемы внутри страны.

— Одинъ изъ карлистскихъ начальниковъ недавно снова ворвался въ Гостальну, обезоружилъ встрѣченныхъ имъ тамъ 15 или 16 жандармовъ, мундиры и оружіе взялъ съ собою, а ихъ самихъ отпустилъ на свободу; въ эти мундиры онъ одѣлъ своихъ людей, и такимъ образомъ успѣлъ напасть и обезоружить нѣсколько постовъ таможенной стражи при морскомъ берегу.

— 29-го Іюля, карлистскій отрядъ, состоящій изъ 200 чел. обезоружилъ въ Велаторѣ двѣ таможенныя карабинерныя бригады.

— Нынѣ повсюду, гдѣ только находятся гарнизоны, ставятъ караулы, одинъ на церковной башнѣ, а другой въ самой церкви, что для Карлистовъ дѣйствительно затруднить нападеніе, по крайней мѣрѣ въ ночное время.

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 9 Августа.

Nota посланниковъ трехъ державъ, требующихъ перемѣны министерства, была вручена португальскому правительству 5 числа с. м., но до нынѣ еще не послѣдовало отвѣта. Министры рѣшились протестовать противъ права требовать ихъ отставки при настоящихъ обстоятельствахъ.

— Во всей странѣ снова господствуетъ спокойствіе, кромѣ Алгарби, гдѣ хартисты производятъ безпорядки. Они дерзнули даже атаковать домъ французскаго вице-консула въ Фаро, такъ что здѣшній французскій посланникъ, Г. Вареннъ, вынужденъ былъ поставить тамъ военный парохоль.

— На мѣсто удаленнаго изъ Португаліи г-на Дичъ, назначенъ учителемъ дѣтей Королевы Г. Мартенъ.

— Издано повелѣніе—открыть снова Коимбрскій университетъ.

— Изъ Оporto вышли испанскія войска въ слѣдствіе полученныхъ распоряженій изъ Лиссабона; но общественное спокойствіе и порядокъ не были нарушены.

14 Августа.

Кортесы будутъ собраны 2 Января 1848 г. Говорятъ, что Королева поручила гр. Лаврадио образовывать новый кабинетъ. Въ официальной газетѣ пишутъ, что островъ Мадейра сдался.

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 16 Августа.

По поводу возникшихъ въ Албаніи смутеній, Порта положила отправить туда, со стороны моря, эска-

— Hr. Ferreti, brat Kardynała Sekretarza Stanu, wysłany został z ważnemi depeszami do Neapolu.

HISZPANIA.

Madyt, 10 sierpnia.

Dziennik *Heraldo* i półurzędowy *Correo* ogłaszają dziś co następuje: „Urządowe kroki Ministra spraw wewnętrznych, P. Benavides, uczynione do Króla, wydały po myślny skutek: tak Król jak Królowa nie sprzeciwiają się wzajemnemu pojednaniu się. Królowa przyrzekła wrócić do Madrytu d. 12, i natychmiast na radzie gabinetowej rozstrzygane będzie ostateczne zatwierdzenie kwestyi, które sprowadziły to nieszczęsne rozdwojenie.“

— W tym samym dniu, w którym Król otrzymał list z ohydą odezwą, nadesłano Jenerałowi Serrano pocztą ciężki pakiet, na wierzchu którego napisano było: do własnych rąk Jenerała Serrano. Za oddaniem go do San Ildefonso, pod niebytność Jenerała, matka jego i Jenerał Ros de Olano powzięli podejrzenie, a po oderżnięciu ostróżnie tylnej strony, okazało się, że pod pieczęcią umieszczony był preparat, który za otworzeniem byłby się zapalił i otwierając go niebezpiecznie ranił lub nawet zabił. Ten zamach na życie Jenerała Serrano wielkie tu sprawił wrażenie.

— Rozporządzeniem ministerstwa skarbu z d 1 b. m., wszystkie linie celne, które przemysł i handel wewnątrz kraju nadzwyczajnie utrudzały, zostały zniesione, a w miejsce ich ustanowione będą dwie linie: jedna na samych granicach i brzegach kraju, druga dla jej kontrollowania, o 5 mil hiszpańskich od tamtej. Towary, które ten pas graniczny przejdą, nie będą już nigdzie wewnątrz kraju zatrzymywane.

— Jeden z uaczelników Karlistowskich wpadł znowu niedawno do Hostalnu, rozbroił napotkanych tam 15 czy 16 żandarów, mundury i broń ich zabrał, a ich samych na wolność puścił; następnie w mundury te ubrał swoich ludzi, i tym sposobem udało mu się napaść i rozbroić kilka posterunków straży celniczej na pobrzeżu morskiem.

— Dnia 29 lipca, hufiec karlistowski z 200 ludzi złożony, rozbroił w Valabora dwie brygady karabinierów celnych.

— Teraz wszędzie, gdzie tylko znajduje się załoga wojskowa, ustawione są sztyldwachy, jeden na wieży kościelnej, drugi w samym kościele, co rzeczywiście utrudni Karlistom napady przynajmniej w nocnej porze.

PORTUGALIA.

Lizbona, 9 sierpnia.

Zbiorowa nota Posłów trzech mocarstw, żądających zmiany ministerstwa, doręczoną została rządowi portugalskiemu d. 5 b. m., ale dotychczas nie nastąpiła jeszcze odpowiedź. Ministrowie postanowili, zanieść do rządów angielskiego i francuzkiego protestacyą przeciwko prawu domagania się ich dymissji wśród dzisiejszych okoliczności.

— W całym kraju panuje znowu spokojność, oprócz Algarbii, gdzie Chartyści popełniają bezprawia. Nawet ośmielono się atakować dom francuzkiego Wice-Konsula w Faro, tak, że tutejszy Poseł francuzki, P. Varennes, musiał tam posłać parostatek wojenny.

— W miejsce oddalonego z Portugalii pana Dietz, mianowany został Nauczycielem Królewiczów P. Martins.

— Wydano rozkaz utworzenia na nowo uniwersytetu w Koimbrze.

— Z Oporto oddaliły się wojska hiszpańskie w skutek instrukcyi otrzymanych z Lizbony; ale spokojność publiczna i porządek nie zostały naruszone.

Dnia 14 sierpnia.

Kortesy są zwołane na dzień 2 stycznia 1848 roku. Królowa miała polecić Hrabiemu Lavradio utworzenie nowego gabinetu. Gazeta urzędowa donosi o poddaniu się Madeiry.

ТУРСУА.

Konstantynopol 16 sierpnia.

W skutku wybuchłych zaburzeń w Albanii, Porta postanowiła wysłać ku brzegom tej prowincyi eskadrę,

дру, состоящую из двух пароходов и нескольких легких судов, для блокирования тамошних берегов, начиная от Превезской пристани до самого Дураццо. О таком постановлении, Турецкое правительство уведомило всех иностранных посланников.

— В минувшую Субботу, 14-го Августа, Россійскій посланник при Оттоманской Портѣ, Г. Титовъ, бывший въ отпуску, возвратился сюда.

— Персидскій чрезвычайный посланникъ и министр иностранныхъ дѣлъ Мирза-Мегмедъ-Али-Ханъ, прибылъ сюда изъ Трапезунда, съ многочисленною свитою.

— На-дняхъ, большая часть здѣшнихъ посланниковъ получила сообщеніе о проискахъ Гриваса, и двое изъ дипломатовъ, по просьбѣ греческаго министерства, имѣли уже по этому дѣлу конференцію съ рейс-эфенди, въ слѣдствіе которыхъ Порта послала къ турецкимъ начальствамъ въ Эпирѣ инструкціи, предписывающія имъ отвести Гриваса, если онъ будетъ захваченъ, во внутренія области, держать его сколько возможно далѣе отъ границы и не допускать ни до чего, что могло бы прямо или косвенно нарушить спокойствіе и общественный порядокъ въ Греціи.

К и т а й.

Кантонъ, 23 Мая.

Уступки въ пользу Англичанъ, сдѣланныя комиссаромъ Ки-Ингомъ, въ слѣдствіе послѣдней экспедиціи въ Кантонъ, утверждены Китайскимъ Императоромъ. Извѣстіе сіе съ радостію принято было всеми чужестранцами, ибо опасались, чтобы Императоръ не удалил комиссара и не назначилъ другаго, который былъ бы болѣе расположенъ къ войскамъ, чѣмъ Ки-Ингъ. И потому съ этой стороны опасеніе кончилось, но предстоитъ другая опасность, именно враждебное расположеніе кантонскихъ жителей къ Англичанамъ, которое въ настоящую минуту дошло до высочайшей степени ненависти. Эти жители вошли въ сношенія съ окрестными поселянами, съ тою цѣлію, чтобы напасть, на однихъ лишь „морскихъ дьяволовъ“, какъ они называютъ Англичанъ, предупредить другихъ иностранцевъ, чтобы они оставили городъ. При такомъ положеніи вещей, когда Англичане днемъ и ночью вынуждены стоять подъ ружьемъ, а китайскіе капиталисты предвидя скорую опасность, удаляются во внутрь страны, всѣ дѣла остаются безъ движенія. Новая война неизбежна, и она будетъ введена не противъ китайскаго правительства, но противъ народа, который все менѣе и менѣе повинуется своимъ властямъ. Такъ напримеръ, послѣднимъ договоромъ Ки-Ингъ обязался уступить Англичанамъ земли, лежащія на правомъ берегу рѣки противъ факторій, и Императоръ договоръ сей утвердилъ. Но когда надлежало исполнить его, собрались жители изъ 33 округовъ и препроводили къ Ки-Ингу сильнѣйшій протестъ противъ уступки какой либо части земли, а за сѣмъ, избравъ по десяти старцевъ изъ каждаго округа, отравили ихъ къ англійскимъ властямъ съ тѣмъ, чтобы онѣ отказались отъ сего условія. 12-го Мая, по утру, 330 чел. такихъ старцевъ, въ длинныхъ праздничныхъ одеждахъ, отправились во дворецъ Консонъ, который находится близъ факторій, и просили аудіенціи у англійскаго консула. Консулъ сдѣлалъ отказъ. Спустя нѣсколько часовъ послѣ того, депутація препроводила къ нему адресъ, написанный въ весьма почтительныхъ выраженіяхъ, съ изложеніемъ предмета и призывъ ея просьбы. Консулъ не хотѣлъ даже принять сего акта. Тогда 330 депутатовъ велѣли объявить консулу, что если онъ въ продолженіе трехъ дней не откажется отъ своихъ притязаній на гоанскія земли, то факторіи будутъ обращены въ пепель а всѣ Англичане истреблены. Курьеръ отправился черезъ два дня послѣ сей угрозы, и англійскій консулъ нисколько неопасаясь приведенія оной въ исполненіе. Коль скоро получены будутъ подкрѣпленія, ожидаемыя изъ Индіи, Англичане, на вѣрное, предпримутъ что либо рѣшительное, ибо такое положеніе вещей не можетъ продолжаться.

złożoną z dwóch okrętów parowych i kilku lekkich statków, dla blokowania całego wybrzeża od portu Prevezje aż do Furazzo. O tém postanowieniu gabinet Otomańskiawiadomił wszystkich Posłów zagranicznych.

— Onegdaj, d. 14, Posel Rossyjski przy Porcie Otomańskiej, P. Titow, powrócił tutaj z urlopu.

— Nadzwyczajny Posel Perski przy dworze Paryżkim, Minister spraw zagranicznych Mirza-Mehmed-Ali-Chan, przybył tu wczoraj z Trebizondy, z licznym orszakiem.

— W tych dniach większa część tutejszych Posłów otrzymała wiadomość o zabiegach Grivasa, i już dwóch dyplomatów, na prośbę greckiego ministerstwa, mieli w tej mierze narady z Reis-Efendim, w skutek których Porta posłała do tureckich naczelników w Epirze instrukcje, zalecające zaprowadzić Grivasa, jeśli uda się go pojmać, do wewnętrznych prowincyi, trzymać go jak można najdalej od granicy, i nie dopuszczać do niczego, eoby wprost lub drogą uboczną mogło zakłócić spokojność i publiczny porządek w Grecyi.

С H И Н Я.

Кантон, 23 мая.

Уступства на rzecz Anglików, poczynione przez Komisarza Ki-Jing, w skutek ostatniej wyprawy na Kanton, zostały zatwierdzone przez Cesarza Chińskiego. Wiadomość ta była przyjęta z radością przez wszystkich cudzoziemców, albowiem obawiano się, iżby Cesarz nie zmienił Komisarza i nie mianował innego, bardziej oboczego do wojny, niż jest Ki-Jing. Z tej więc strony obawy ustały, ale jest jeszcze inne straszniejsze niebezpieczeństwo, t. j. nieprzyjazne usposobienie mieszkańców Kantonu dla Anglików, które doszło w tej chwili do najwyższego stopnia nienawiści. Ci mieszkańcy już porozumiewali się z wieśniakami okolicznościami dla uczynienia stanowczego napadu, i to jedynie tylko przeciw „djabłom morskim“ jak nazywają Anglików, uprzedziwszy innych cudzoziemców, iżby się z miasta wynieśli. W takim stanie rzeczy, kiedy Anglicy dniami i nocą muszą być pod bronią, kapitaliści chińscy przewidując bliską katastrofę, wynoszą się w głąb kraju; wszystkie interesa są w zawieszeniu. Nowa wojna jest nieuchronna i będzie prowadzona nie już przeciw rządowi, ale przeciw narodowi Chińskiemu, który co raz mniej posłuszeństwa okazuje swym władzom. Tak na przykład, ostatnią ugodą Ki-Jing zobowiązał się odstąpić Anglikom grunta położone na prawym brzegu rzeki, na przeciw fакторји, i Cesarz ten układ zatwierdził. Gdy atoli przyszło do wykonania, zbrali się mieszkańcy 33 okręgów i przestali do Ki-Jinga najmocniejszą protestacją przeciw ustępstwu jakiegokolwiek części ziemi, a następnie, wybrawszy po dziesięciu starców z każdego okręgu, posłali ich do władz angielskich, w celu otrzymania zrzeczenia się tego warunku. Dnia 12 maja z rana, 330 takich starców, w długich świątecznych togach, udali się do pałacu Conson, w bliskości факторји, i prosili o posłuchanie u Konsula angielskiego. Ten odmówił. W kilka godzin potem, deputacja przesała mu adres w wyrazach pełnych uszanowania, z wyłożeniem przedmiotu i powodów ich prośby. Konsul nie chciał nawet przyjąć tego aktu. Natenczas 330 deputowanych kazali oświadczyć Konsulowi, iż jeżeli w ciągu trzech dni nie zrzecze się swoich roszczeń do ziemi Hoan, факторје obrócone będą w perzynę i wszyscy Anglicy wytepieni. W chwili odjazdu gońca, dwa dni już były upłynęły po tej groźbie i Konsul angielski nie obawiał się bynajmniej przyprowadzenia jej do skutku. Wszakże za nadejściem posiłków, oczekiwanych z Indyi, Anglicy zapewne przedsięwezmą coś stanowczego; albowiem taki stan rzeczy nie może trwać dłużej.

ВИЛЬДА, въ Тип. О. Гликсберга—Печ. позвол. 5-го Сентября 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. А. Мухинъ